

Pauluskerk

Bezoekadres:

Westersingel 7-A

3014 GM Rotterdam

Tel. 010 - 411 81 32

Fax 010 - 411 38 60

Website: www.pauluskerkrotterdam.nl

Bankrekeningnr. 54 50 726 t.n.v. St. Diac. Centrum Pauluskerk

Correspondentieadres:

Hang 7

3011 GG Rotterdam

*“Laat u niet overwinnen door het kwade,
maar overwin het kwade door het goede.”*

(Romeinen 12: 21)

Inhoud

blz.

1. Inleiding	5
2. Situatie begin 2008	6
3. Positie Pauluskerk in de stad	8
4. De activiteiten van de Pauluskerk in 2008	9
a. Open Huis	9
b. Eethuis	10
c. Vluchtelingenwerk (OMZO)	10
d. Diaconaal Spreekuur	11
e. Interreligieus gesprek	12
f. Debat op het snijvlak van geloof, cultuur en maatschappij	12
5. Bouw nieuwe Pauluskerk	13
6. Financieel jaarverslag	14
7. Vooruitblik naar 2009	16
Bijlage I : Overzicht van alle in 2008 bij het werk van de Pauluskerk betrokkenen	18
Bijlage II : Kennismaking met de nieuwe predikant	20

1. Inleiding

In het jaar 2007 bracht de Pauluskerk geen jaarverslag uit. Dat had vooral te maken met de overgang van de oude naar de tijdelijke kerk het jaar daarvoor en alles wat dat aan veranderingen met zich meebracht. En voorts met het “stadhouderloze” tijdperk na het vertrek van ds. Hans Visser. Voor het jaar 2008 willen we die oude en goede traditie weer oppakken. Het is van groot belang, dat u goed geïnformeerd bent over alles wat er in 2008 in en vanuit de Pauluskerk is gedaan en gebeurd. De meeste hoofdstukjes eindigen met een korte vooruitblik naar 2009.

en zo goed mogelijk werden uitgevoerd (nieuwe goede werkafspraken gemaakt, vrijwilligers-vacatures gevuld etc.).

2. Situatie begin 2008

In de loop van 2006 heeft een herschikking van taken plaatsgehad tussen de Stichting Diaconaal Centrum Pauluskerk en de Nico Adriaans Stichting (NAS). De opvang en hulp aan drugsverslaafden – vele jaren lang één van de belangrijkste doelgroepen van de Pauluskerk – kwam in handen van de NAS, daartoe in belangrijke mate financieel gesteund door de gemeente Rotterdam. Daarmee kwam een belangrijk deel van het werk van de (vooral) vrijwillige medewerkers van de Pauluskerk te vervallen. Medio 2007 is bovendien de oude Pauluskerk gesloopt en ging de vorige predikant, ds. Visser, met emeritaat.

In afwachting van de realisatie van de nieuwe Pauluskerk (oplevering verwacht medio 2012), het nieuwe Diaconaal Centrum Pauluskerk aan de Mauritsweg, is een tijdelijke kerk gevonden, een gebouw aan de Westersingel. Alle (overgebleven) activiteiten van Pauluskerk vinden daar nu plaats. Per medio 2008 is een nieuwe diaconaal predikant aangesteld. Met dat alles trad een nieuwe fase in het “leven” van de Pauluskerk in.

De sfeer in de kerk is in de loop van het jaar 2008 veranderd. Was die aanvankelijk – begrijpelijk, tegen de achtergrond van alles wat er in de twee jaar daarvoor was gebeurd – nogal malaise-achtig (er was onder een aantal mensen zelfs sprake van een “nood”-kerk, als het ging om de Westersingel), inmiddels is de stemming onder de mensen die het werk doen aanzienlijk veranderd. De tussenperiode in het gebouw aan de Westersingel is niet langer “wachten tot de nieuwe kerk er is”, maar wordt gezien als een fase die nuttig en nodig is voor de opbouw en ontwikkeling van nieuwe activiteiten richting de nieuwe kerk. Dat alles onder het motto: “de bouw van de nieuwe Pauluskerk begint nul!” De tussenfase geeft bovendien de mogelijkheid om betrekkelijk onbekommerd te experimenteren met nieuwe activiteiten en nieuwe doelgroepen. Goed teken is ook, dat zich in de loop van de 2e helft van 2008 ook weer spontaan nieuwe vrijwilligers begonnen te melden.

De nieuwe predikant heeft de eerste periode gebruikt om zich in te werken, zich te oriënteren op wat er aan sociale, maatschappelijke, politieke, morele en religieuze problemen speelt in een grote stad als Rotterdam en om kennis te maken met het brede veld waarin de Pauluskerk opereert. Belangrijke vraag daarbij op de achtergrond was hoe de Pauluskerk er in de toekomst uit gaat zien. Een bezinning op nut, noodzaak en kwaliteit van de huidige activiteiten en een bezinning op nieuwe doelgroepen en toekomstige activiteiten. Dit alles gegeven de huidige maatschappelijke en sociale situatie in Rotterdam en als nadere en concrete uitwerking van het Beleidsplan Pauluskerk voor de jaren 2008-2011. Eind februari 2009 mondde dit alles uit in een plan voor de toekomst “De Pauluskerk. Een beeld van een kerk”. De fase vanaf de zomer 2008 is ook gebruikt om er voor te zorgen, dat alle bestaande activiteiten ook daadwerkelijk

3. Positie Pauluskerk in de stad

Er zijn veel mensen die denken, dat met de sloop van de oude kerk ook het diaconaal centrum geheel van de aardbodem is verdwenen. Regelmatig merkte je in contacten, dat mensen dachten: hè, de Pauluskerk, die is toch weg? Geprobeerd is dat beeld zoveel mogelijk weg te nemen, onder meer langs de weg van de publiciteit. Dat lukt niet in een half jaar, maar vraagt meer tijd. Langs de weg van de publiciteit, ja, maar vooral ook langs de weg van het ontwikkelen van nieuwe activiteiten. Zo bouw je geleidelijk aan een nieuw beeld in de stad op van wat de Pauluskerk is en waar zij voor staat (blijft staan!).

In de loop van 2008 ontstond de kredietcrisis en in het verlengde daarvan ook een economische recessie. In 2008 waren de gevolgen daarvan voor de mensen in de marge van de Rotterdamse samenleving nog niet goed te merken. Ongetwijfeld zullen die helaas gaan komen. De eerste tekenen werden al wel zichtbaar. Mensen die tot dan toe hun kostje zo'n beetje bij elkaar scharrelde via los-vast banen kwamen meer in de problemen. Je houdt je hart vast voor 2009.

4. De activiteiten van de Pauluskerk in 2008

a. Open Huis

Van oudsher is het Open Huis een belangrijk project geweest in de Pauluskerk. In de beginfase was er alleen het Open Huis. Later zijn er andere projecten ontstaan. Het Open Huis was de “moeder van alle activiteiten”, van waaruit mensen doorstroomden naar bijvoorbeeld het Eethuis, de diverse activiteiten, het Kerkcafé door de week en het vrijdagavondgebed. Kern van het Open Huis vormen de begrippen “gastvrijheid” en “laagdrempeligheid”. Daar waar anderen in Rotterdam – met name door de overheid gesubsidieerde instellingen – steeds vaker allerlei toegangseisen gaan stellen, al of niet via een pasjessysteem, blijft de Pauluskerk een kerk. Dat betekent, dat op voorhand niemand de toegang wordt geweigerd (tenzij men zich ernstig misdraagt). Iedereen is welkom!

In de ontwikkeling richting de “nieuwe Pauluskerk” is in 2008 weer begonnen bij het Open Huis. In oktober 2008 werd een plan van aanpak gemaakt om dit project weer nieuw leven in te blazen. Kern van dat plan vormen de volgende drie elementen:

- uitbreiding van het activiteitenpakket met een groter, aantrekkelijker en meer bij de (toekomstige) bezoekers passend aanbod;
- verruiming van de openingstijden, zodat beter wordt aangesloten bij de wensen van de verschillende bezoekersgroepen;
- uitbreiding van de faciliteiten (computergebruik, eenvoudige doucheruimte en wasgelegenheden, 2e hands-kleding, bibliotheekruimte).

Eind 2008 is een begin gemaakt met de uitvoering ervan (al vooruitlopend op de komst van de nieuwe coördinator voor het Open Huis, die per 1 april 2009 werd aangesteld).

Medio 2008 vertoonde het Open Huis het volgende beeld. De bezoekersgroep laat zich als volgt omschrijven: dak- en thuislozen, alcohol- en drugsverslaafden (zonder gebruik) en ex-verslaafden, mensen met psychische problemen, alleenstaande ouderen, mensen met een gering of geen inkomen, mensen in de Generaal Pardonregeling, ongedocumenteerden en asielzoekers (deze laatste drie groepen bezoeken op de dinsdag het vluchtelingen spreekuur, maar nemen meestal geen deel aan het Open Huis). Het gemiddeld aantal bezoekers per dag bedraagt 40 à 45. Het gaat om een geschatte populatie van in totaal zo'n 500 mensen. Het vluchtelingensprekuur op dinsdagmiddag wordt bezocht door gemiddeld 50 mensen. Bijna 200 mensen hebben de Pauluskerk als postadres en halen er hun post op. Het Open Huis is de hele week geopend: iedere werkdag van 10.30 u.-15.30 u., vrijdagavond van 19.00 u.-21.00 u., zaterdag en zondag van 14.30 u.-17.00 u. Er werd een beperkt pakket van activiteiten aangeboden: spelletjes zoals bordspelen en een sjoelbak, tijdschriften/kranten lezen, kerkcafé, elke dag van 12.00 u.-13.00 u. en Open Atelier, op dinsdag van 13.30 u.-15.30 u. Er was de mogelijkheid van een persoonlijk gesprek met één van de vrijwillige

medewerkers. Zo nodig werd verwezen naar het (diaconaal/pastoraal) spreekuur van de predikanten. Een groep van zo'n 35 vrijwillige medewerkers draagt het Open Huis. Deze groep is ten dele aan het vergrijzen. Een vrijwillige medewerker verzorgde de coördinatie van de medewerkers (rooster), de activiteiten en de medewerkersbijeenkomsten (circa 6 keer per jaar), maar kwam daaraan eigenlijk onvoldoende toe.

In de loop van 2008 nam het aantal bezoekers aan het Open Huis licht toe. Een trend die zich in 2009 voort lijkt te zetten. Per 1 april 2009 heeft de nieuwe coördinator de verdere uitvoering van het plan van aanpak ter hand genomen: op naar een Open Huis nieuwe stijl en een verdere doorgroei van het aantal bezoekers!

Aan het kerkcafé en aan het vrijdagavondgebed is een nieuwe impuls gegeven. Het zijn belangrijke momenten van rust en bezinning elke dag en aan het eind van de week. Die impuls vertaalt zich in een toename van het aantal deelnemers, zeker ook voor het vrijdagavondgebed.

b. Eethuis

In mei startte een experiment met een Eethuis: gratis en gezamenlijke maaltijden voor mensen die dat niet kunnen betalen of daaraan om andere redenen behoefte hebben. In de eerste fase eenmaal per maand op de vrijdagavond. Na een wat moeizaam begin kwam het eethuis vanaf oktober goed op gang. Het aantal maaltijden is inmiddels uitgebreid tot 1 maal per week, eveneens op de vaste vrijdagavond (1 maal per maand bleek toch te weinig om continuïteit te krijgen en een vaste bezoekersgroep op te bouwen). De maaltijden werden in 2008 bezocht door een groeiende groep bezoekers: inmiddels zo'n 25-30 mensen. Het Eethuis wordt gerund door een aparte groep van ongeveer 15 vrijwilligers. De maaltijden worden niet klaargemaakt in de kerk (dat gaat niet), maar betrokken van de Stichting En Route. Bij gebleken behoefte zal het Eethuis in 2009 worden uitgebouwd naar maaltijden op meerdere avonden in de week.

c. Vluchtelingenwerk (OMZO)

Omdat het vluchtelingenwerk van de Pauluskerk een zeer essentieel onderdeel is van het werk wordt ook in dit jaarverslag daaraan een kort hoofdstuk gewijd (voor het vluchtelingenwerk van de Pauluskerk (OMZO) is inmiddels in juni van dit jaar een apart jaarverslag verschenen; te bevragen bij de KSA, tel. 010 - 466 67 22). Ook het in het jaar 2008 was de OMZO actief op de terreinen vluchtelingenverzorging (inloopspreekuur, hulp bij levensonderhoud en huisvesting), 1e-lijns medische zorg, de hulp bij vrijwillige terugkeer (via IOM) en de hulp aan vluchtelingen ter plaatse in Georgië. Vanuit de Pauluskerk waren er ook bijdragen aan en geregelde contacten met het verzet tegen (de behandeling van mensen in) het detentiecentrum Zestienhoven, onder meer bij de maandelijkske avondwakes.

Het was in 2008 met de situatie van de mensen zonder een officiële verblijfsvergunning in Nederland nog altijd triest gesteld. De meeste politici in Den Haag denken nog

steeds dat het ontmoedigingsbeleid zoals dat is vastgelegd in de Koppelingswet, effect heeft of zal gaan hebben. In 2008 was het 10 jaar geleden dat die wet werd ingevoerd. Een droevige mijlpaal. Een "fatsoenlijk" land als Nederland, dat blijft vasthouden aan een ineffectieve en inhumane wet, die bovendien haaks staat op allerlei internationale wetgeving waarbij ook Nederland is aangesloten! Denk aan de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens, aan de (inmiddels) 7 VN-verdragen op het gebied van de rechten van de mens, maar ook aan Europese verdragen als het Europees Sociaal Handvest. Die gaan allemaal uit van het bestaan van mensen met rechten. Niet van migranten met wel of niet (meer) geldige verblijfspapieren. Nog steeds zijn er mensen die denken dat ongedocumenteerde migranten geen of maar zeer beperkt rechten hebben, omdat zij leven zonder toestemming om te verblijven in een land dat niet het hunne is. Niets is minder waar. In Nederland leven zonder officiële verblijfsvergunning is geen misdaad of een strafbaar feit. Fundamentele mensenrechten mogen aan deze mensen niet worden onthouden, alleen maar omdat er administratief het nodige ontbreekt aan hun status. Lokaal, in Rotterdam, is er sprake van bewuste beleidsmatige blindheid voor het probleem. Er leven in de stad naar schatting tussen de 15.000 en 20.000 van deze mensen. En hoewel Rotterdam er trots op is een stad te zijn waar de problemen bij de naam worden genoemd, dat geldt niet voor de problemen van de mensen zonder officiële verblijfsvergunning. Er leeft in de stad een grote groep mensen zonder inkomen, zonder huisvesting, zonder perspectief, in onzekerheid en angst, maar dat probleem noemen we niet bij de naam. Dat willen we politiek niet zien. En dus bestaat het ook niet. De OMZO wil dan ook in 2009 – naast alle directe incidentele zorg en hulp voor de mensen – veel meer aandacht besteden aan de structurele, politieke kant van de zaak: Nederland, Rotterdam, we moeten af van dit ineffectieve en inhumane uithongerbeleid en op naar een zorgplicht in de vorm van het voorzien in een aantal basisbehoeften: inkomen, huisvesting, opleiding en scholing en recht op tandheelkundige zorg.

d. Diaconaal spreekuur

Het ontbreken van een diaconaal spreekuur was een duidelijk gat in de activiteiten de afgelopen twee jaar. Vanaf september is de nieuwe predikant daarmee gestart. Om twee redenen: om mensen te helpen die elders geen of onvoldoende hulp kunnen krijgen en om zicht te krijgen op wat er aan problemen onder de mensen speelt. Het gaat om problemen met levensonderhoud, huisvesting, schulden, eenzaamheid en sociale uitsluiting, om problemen van psychologische, psychiatrische en emotionele aard. Veel mensen zijn onzeker of bang, zijn vastgelopen in de bureaucratie of de complexiteit van de samenleving of voelen zich schuldig over wat ze van hun leven hebben gemaakt en weten niet hoe het verder moet. Het spreekuur voorziet in een duidelijke behoefte. Wekelijks komen er zo'n 10 tot 15 mensen. In sommige gevallen kan snel en concreet hulp worden geboden. In andere gevallen is het een zaak van (zeer) lange adem en wordt zoveel mogelijk bemiddeld richting andere hulpinstaties.

e. Interreligieus gesprek

Het interreligieuze gesprek is een belangrijke zaak in een multi-etnische stad als Rotterdam. Daar lag en ligt ook een taak voor de Pauluskerk. Nagedacht is over vorm, inhoud en opzet van onder andere de islam-avonden en het gesprek over de kwestie Israel-Palestina. Voorts over een aantal nieuwe thema's. Een en ander zal zijn beslag krijgen in de loop van 2009. Het interreligieuze gesprek is van groot belang voor het wederzijdse begrip en de kwaliteit van leven en samenleven in Rotterdam. De Pauluskerk was daarom het afgelopen jaar ook actief betrokken in Roravolere, de Rotterdamse Raad voor Levensbeschouwing en Religies.

f. Debat op het snijvlak van geloof, cultuur en maatschappij

Ook op dit vlak een belangrijke taak voor de Pauluskerk. Ook hier nagedacht over vorm, inhoud en opzet van de thema-avonden en over nieuwe vormen en thema's. Medio december werd een geslaagd en goed bezocht Pauluskerk-symposium gehouden over het thema "God of de Mammon", naar aanleiding van de kredietcrisis. Een poging om vanuit de theologie op zoek te gaan naar de oorzaken van de kredietcrisis – die direct of indirect ook grote gevolgen heeft voor de bezoekers van de Pauluskerk – en het resultaat daarvan aan de orde te stellen, breed in de samenleving.

5. Bouw nieuwe Pauluskerk

De start van de bouw van de Calypso en daarmee van de nieuwe Pauluskerk was voorzien voor juni 2008. Daarin ontstond jammer genoeg vertraging. Eerst om juridische redenen, daarna (met de kredietcrisis op de achtergrond) om financiële redenen. Die vertraging duurde maanden en het was soms moeilijk om de moed er in te houden. Inmiddels is de eerste paal voor de Calypso geslagen. En daarmee ook zicht op de nieuwe kerk. Een concreet houvast om met enthousiasme naar toe te werken!

6. Financieel jaarverslag

STICHTING DIAKONAAL CENTRUM PAULUSKERK

Staat van baten en lasten 2008 (2007)

	Rekening 2008	Rekening 2007
	€	€
BATEN		
Baten uit fondsenwerving	246.425	343.529
Vergoeding voor overige diensten	36.152	11.038
Financiële baten	2.891	127
	<u>285.468</u>	<u>354.694</u>
LASTEN		
Personeelskosten	95.668	96.740
Afschrijving vaste activa	1.407	11.355
Overige lasten	71.007	143.693
	<u>168.082</u>	<u>251.788</u>
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	<u>117.386</u>	<u>102.906</u>
Toevoegingen aan voorzieningen	0	24.495
Onttrekkingen aan voorzieningen	0	0
	<u>0</u>	<u>24.495</u>
Resultaat boekjaar	<u>117.386</u>	<u>78.411</u>
Resultaatbestemming:		
Reserve t.b.v. inrichting nieuwe Pauluskerk	117.386	78.411

De situatie zoals die aan het begin van dit jaarverslag is beschreven, vindt zijn weerslag in dit overzicht van baten en lasten. De huisvestingskosten zijn fors lager door de verhuizing van het grote kerkgebouw naar de veel kleinere behuizing aan de Westersingel. In de periode tussen vertrek oude predikant en komst nieuwe predikant hebben veel activiteiten op een laag pitje gestaan, wat zich heeft vertaald in lagere organisatiekosten. Zowel de huisvestings- als organisatiekosten zijn begrepen in de overige lasten.

De baten uit fondswerving bestaan voor het grootste gedeelte uit een bijdrage van de Centrale Diaconie, maar in 2007 was er ook nog een bijdrage van de Landelijke kerk. Ook de particuliere giften zijn in 2008 flink gedaald t.o.v. 2007.

7. Vooruitblik naar 2009

In de maanden mei en juni 2009 is in een aantal interactieve bijeenkomsten intensief gesproken en nagedacht over de toekomst van de Pauluskerk in een aantal interactieve bijeenkomsten aan de hand van de vragen: waar staan we voor, wie zijn we en wat gaan we doen? Dat alles op basis van een plan voor de toekomst, dat ik – als resultaat van mijn eerste oriëntatie op de stad en kennismakingen met de mensen in de stad – heb geschreven: “De Pauluskerk, een beeld van een kerk”. Dat plan is niet een drastische breuk met het verleden: de Pauluskerk blijft staan voor haar diaconale taak: hulp aan en tolk van al die mensen in de marge van de samenleving van de Rotterdam en omgeving. Tegelijk is er ook verandering. Diaconaat moet erop gericht zijn mensen niet in hun situatie te laten, maar zoveel mogelijk te helpen weer de eigen verantwoordelijkheid voor het eigen leven te nemen. Die beweging geldt voor mensen individueel (elk mens verlangt naar **“eeuwig leven”**) en voor mensen in de verbanden waarin zij leven (elk mens verlangt naar **“heelheid”** op elk niveau van het leven: met God, met jezelf, met de ander, met de aarde). Die visie op diaconaat wordt vervolgens uitgewerkt in de 12 zuilen van de kerk, concrete wervende beelden van hoe de Pauluskerk er over een aantal jaren moet en uitzien en wat zij gaat doen: open huis, eethuis, vluchtelingenwerk, diaconale ondersteuning, geloofsgemeenschap, interreligieus gesprek, debat op het snijvlak van geloof, cultuur en samenleving, straatpastoraat, “centrum voor de inwendige mens”, stiltecentrum en buurtcentrum. De resultaten van die interactieve bijeenkomsten over de toekomst van de Pauluskerk waren inspirerend en veelbelovend. We werken ze nu in de komende periode verder uit om ze dan vervolgens gewoon uit te voeren.

De Pauluskerk is – ondanks alle ellende en teleurstelling die je vaak onder de mensen aantreft – een prachtig diaconaal project in de stad Rotterdam. Een project met toekomst ook. Daar gebeurt wat overheid en markt veelal niet kunnen. Mensen zijn geen machines met aan en uit knoppen, te bedienen door ambtenaren of wethouders of ministers, die denken in ketens en trajecten en verbeterpaden. Mensen zijn ook geen door de markt te manipuleren objecten of consumenten. De Pauluskerk probeert in onze keiharde en ingewikkelde risico-samenleving een “liefdevolle context” te zijn, waarin mensen – juist de mensen in de marge – weer aan zichzelf worden teruggegeven en hun eigen verantwoordelijkheid voor hun eigen leven (weer) kunnen opbouwen. Ik verheug mij erop in 2009 langs de nu getrokken lijnen aan die “liefdevolle context” Pauluskerk samen met alle bij de Pauluskerk betrokkenen verder vorm en inhoud te geven.

Dick Couvée
diaconaal predikant/directeur
Rotterdam, september 2009

Bijlagen

Bijlage I

Overzicht van alle in 2008 bij het werk van de Pauluskerk betrokkenen

Bestuur Diaconaal Centrum

Pauluskerk

Mevr. Almaz-Massa
Geert Beke
Jan Blankers
Dick Couvée
Dhr. Ir. J.H. de Groot
Jacques Kolpa
Jeannette Kortland
Piet Middelkoop
Rita Neven-Hardjo
Jan Rip
Kees Vijlbrief

Commissie van Bijstand Pauluskerk

Jan Blankers
Dick Couvée
Alma Kikkert
Marianne Koning-Douwes
Jeannette Kortland
Anneke van Leeuwen
Jan van Lieburg
Jan Meynen
Julien Michielsen
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Eiko Smid
Hans Valkenburg
Henk Wuister

Pastoraatsgroep

Jan Blankers
Henk Bout
Dick Couvée
Marianne Koning-Douwes
Donald Mader
Jan Meynen
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Andrea Visser
Henk Wuister

Open Huis

Mevr. Almaz-Massa
Monica Baan
Peter Beeks
Marja Beijer
Tilly den Boer
Nico v.d. Bosch
Gerard Bosveld
Francisca Clasquin
Henny Donkersloot
Wim van Duin
Marlies Eikelenboom
Wil den Exter
Jan Folst
Käthy Hessling-Kroeske
Mevr. R. Hoogstrate
Sandra Hooijer
Rinie Houweling-Lems
Dhr. O. Joa Jouai
Dini Kalkman-Huisman
Kees Knol
Ko Koppelaar
Jeannette Kortland
Mary Latuheru
Anneke van Leeuwen
Saskia Marienus
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Willy Nijs
Walter Rozendaal
Roxanne Schotsborg
Zwanine Siedenborg-Dammers
Ed Tanihatu
Janneke Verhaar
Atty Verkaik-Jansen
Ton Vermeulen
Andrea Visser
Rob van Wijk
Frieda de Wit-van Orden

Organistengroep

Jan Blankers
Kees van Goeverden
Dhr. A. v.d. Pol
Diana Selepenova
Kees Thieme

Eethuis

Monica Baan
Gerard Bosveld
Nel Bosveld-v. Dijk
Dick Couvée
Vera Couvée
Wim van Duin
Rima Jamckochian
Fam. Kok-Meijer
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Dicky Olij
Anna Oudeman-Schreuder
Rutger Vos

Bestuur Vereniging Vrienden van de Pauluskerk

Geert Beke
Jan Fraanje
Martine Meijers
Kees Thieme

Bestuur Stichting Mensen Zonder Verblijfstitel Pauluskerk (OMZO)

Dick Couvée
Lydia Hoogstraten
Hanny de Kruijf
Sjany Middelkoop-Goudriaan
Paula Rotteveel
Frans Sikken
Annemarie Smith

Redactie PaulusWerk

Dick Couvée
Willem-Jan Lammers
Hans Valkenburg

Kosterij

Antoinet Bruijs
Gambat Davaajav
Dini Kalkman-Huisman
Lida van Lieburg
Alford Marsdin
Rita Neven-Hardjo
Wilma Plakkée

Het werk van de Pauluskerk is in 2008 opnieuw op velerlei terrein accuraat en liefdevol ondersteund door de medewerkers van de Stichting voor Kerkelijk Sociale Arbeid (KSA). Daarvoor veel dank!

Bijlage II

Kennismaking met de nieuwe predikant

Het bestuur raadde mij aan in dit jaarverslag ook iets over mijzelf te vertellen. Bij dezen.

*“Kein Frieden unter den Nationen
ohne Frieden unter den Religionen.*

*Kein Frieden unter den Religionen
ohne Dialog zwischen den Religionen.*

*Kein Dialog zwischen den Religionen
ohne Grundlagenforschung in den Religionen”.*

Hans Küng

Godsdienst onvervangbaar

Dit motto van de theoloog Hans Küng ligt aan de basis van zijn grote trilogie over de drie zustergodsdiensten Jodendom, Christendom en Islam. En heeft daarmee allereerst een onderzoekskarakter. Ik heb het toch gekozen als motto voor mijn eigen leven en werken. Küngs programma gaat immers ten diepste over de vraag wat eigenlijk de betekenis, de kern, is van die drie grote religieuze zustertradities voor het leven en werken van mensen van nu. Op een indrukwekkende manier houdt hij daarbij de spanning vast tussen twee noodzakelijke polen: de betekenis van de traditie en dan in de letterlijke betekenis van “dat wat ons door de vaders en moeders is overgedragen” over God en de betekenis van die tradities voor het leven van toekomstige generaties, overtuigd als hij is van onvervangbare waarde die godsdiensten kunnen hebben als hulpmiddelen voor het vinden van zin, doel en richting in elk mensenbestaan.

De overtuiging, dat godsdienst een dergelijke onvervangbare, zingevende waarde heeft, staat vooral in West-Europa steeds meer onder druk. Vooral vanuit een eenzijdig en slecht gefundeerd beeld van (de geschiedenis van) de westerse kerk en van de huidige Islam (onder andere in de West-Europese landen) en vanuit een eenzijdig en alomvattend geloof in de mogelijkheden van het menselijke verstand, staat (georganiseerde) godsdienst voor veel mensen gelijk aan strijd en geweld, denk- en gevoelsdwang en beperkt denk- en waarnemingsvermogen (“godsdienst is voor achterlijke mensen”). Kerken slagen er maar mondjesmaat in dat negatieve beeld te doorbreken.

Predikant

Ik ben op latere leeftijd predikant geworden, na een 17-jarige en mooie loopbaan als jurist en manager bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Dat was een bewuste keuze vanuit tweërlei optiek. Zorg over ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving, die gekenmerkt wordt door een eenzijdig geloof in de mogelijkheden van neo-liberale politiek (de onzin van de mens als alleen homo economicus) en van de wetenschap, hyper-individualisme en een enorme geestelijke en spirituele leegte. Zorg over de ontwikkelingen in de kerken, die veelal – gewild of ongewild – kiezen voor een politiek van minder, minder, minder, van naar binnen gericht beleid en die er helaas niet in slagen zichzelf te positioneren als belangrijke hulpbronnen bij de zoektocht naar zin en spiritualiteit en gemeenschap van zoveel mensen onder ons.

Challenge and response

Ik geloof zeer in Toynbee's model van “challenge and response” over de ontwikkeling van de geschiedenis. Die ontwikkeling is niet een gedetermineerde. De christelijke traditie hoeft in onze samenleving niet per definitie in de marge te raken. Onze samenleving hoeft niet per definitie in de ban te raken van economie, commercie en het beeld van de mens als louter individu. Die uitdagingen vragen om een adequaat antwoord. Dat vind je niet door Gods water over Gods akker te laten lopen, maar door gericht en georganiseerd naar antwoorden en oplossingen te zoeken. Het is dus van essentieel belang, dat de grote religieuze tradities – waaronder voor mij het christendom in West-Europa – erin slagen de toegevoegde waarde en de (potentieel) heilzame invloed op de kwaliteit van leven en samenleven duidelijk en zichtbaar te maken.

Ervaringen

Ik was tot vorig jaar nooit diaconaal predikant geweest, maar heb mij wel steeds ingezet voor het realiseren van de diaconale opdracht van de kerk. Vooral tegen de achtergrond van het feit, dat in onze steeds harder wordende en naar binnen gekeerde samenleving grote groepen mensen niet meer in staat of in de gelegenheid zijn om daaraan actief mee te doen en bij te dragen. Je mag dat als mens niet op zijn beloop laten. En dus meldde ik mij – nog voor mijn predikantschap – aan als vrijwilliger bij de Gezamenlijke Diaconieën in Leiden (Diaconaal Centrum de Bakkerij). Als bestuurslid daar was ik actief betrokken bij het ontwikkelen van het diaconale beleid richting de burgerlijke gemeente en de kerkelijke (wijk)gemeenten voor vluchtelingen, illegalen, dak- en thuislozen, het realiseren van draagvlak voor dat beleid en de benodigde fondsenwerving. Daarnaast ook bij de realisatie van de regionale dagopvang voor dak- en thuislozen in de stad. De jaren daarna heb ik als voorzitter met veel enthousiasme de Stichting voor Uitgeprocedeerde Vluchtelingen in Leiden op poten gezet. Inmiddels is die uitgegroeid tot een goed functionerende organisatie, die een belangrijke rol speelt bij de opvang, hulp, huisvesting en integratie van flinke groepen kwetsbare mensen. Voor mij was daarbij steeds essentieel (in de individuele hulpverlening, maar eigenlijk op alle terreinen van het diaconaat), dat je – zoals het beleidsplan van de Pauluskerk terecht zegt – mensen niet alleen een vis geeft, maar ze vooral leert vissen. Het is de

enige manier om mensen werkelijk perspectief te geven en zinvol deel uit te laten maken van onze samenleving.

In Barendrecht – in de VINEX-locatie Carnisselande/Portland – lag het accent van mijn werk meer in de richting van de opbouw van de kerkelijke gemeenschap en het leveren van een bijdrage vanuit die gemeenschap aan de sociale cohesie in de stad. Veel nagedacht dus over twee kernvragen: wat is de rol en de waarde van christelijk geloven/kerk zijn in de moderne, gesecculariseerde Nederlandse samenleving en wat kan je als christelijke gemeenschap bijdragen aan de kwaliteit van leven en samenleven in een nieuwe stad. Vervolgens in het verlengde daarvan (mee) leiding gegeven aan een goed geslaagd proces van opbouw richting een open en gastvrije kerkelijke gemeenschap die inhoud en vorm gaf aan haar geloof in Jezus Christus, ook naar buiten toe. Tot en met de bouw van een nieuw kerkelijk centrum, de realisatie van een open huis in de nieuwe stad en daadwerkelijke inzet van de kerkelijke gemeente voor sociale samenhang tussen al die nieuwkomers in de stad. Zo iets doe je natuurlijk niet alleen als predikant of als kerk, maar samen met anderen en andere instellingen.

Daarna zijn we in 2003 naar Luxemburg gegaan. Ben daar predikant geworden van de Nederlandse Protestantse Gemeenschap. Van die Gemeenschap maken leden deel uit afkomstig uit zo ongeveer de hele breedte van het Nederlandse protestantisme (tevens een aantal vanuit de rooms-katholieke traditie). Een heel andere gemeente in een heel andere, veel meer stabiele situatie dan in Barendrecht/Carnisselande. Maar ook hier samen gewerkt aan de op- en uitbouw van de gemeente (ook richting de jongeren). Daarnaast heb ik toen actief meegewerkt om vorm te geven aan de samenwerking met de anderstalige protestantse kerken in Luxemburg in het kader van de Alliantie van Protestantse Kerken en met rooms-katholieken en orthodoxen in het kader van de Luxemburgse Raad van Kerken.

DJC, juni 2009